

Keisarintienturve Oy

RUOSTESUON TURVETUOTOALUEEN PÄÄSTÖ- JA VESISTÖTARKKAILUOHJELMA

KEISARINTIENTURVE OY**RUOSTESUON TURVETUOTANTOALUEEN PÄÄSTÖ- JA
VESISTÖTARKKAILUOHJELMA**

15.11.2023

,

Sisällysluettelo

1.	JOHDANTO.....	1
2.	TARKKAILUALUEEN KUVAUS.....	1
3.	KÄYTTÖ- JA PÄÄSTÖTARKKAILU	1
4.	VESISTÖTARKKAILU	2
5.	TULOSTEN TOIMITTAMINEN JA RAPORTOINTI	3
6.	OHJELMAN MUUTOKSET JA VOIMASSAOLO	3
7.	VIITTEET	3

Copyright © Eurofins Ahma Oy

Heinämäentie 2
60100 SEINÄJOKI

1. JOHDANTO

Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto myönsi 22.3.2005 ympäristöluvan (nro 20/05/2) Ruostesuon kuntoonpanoon turvetuotantoa varten sekä turvetuotantoon ja turvetuotantoalueen vesien johtamiseen laskuojien kautta Utosjokeen ja edelleen Oulujokeen. Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto antoi lupapäätöksen 4.3.2016 (Dnro PSAVI/3876/2014) koskien Ruostesuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamista. Tarkistettut lupamääräykset korvasivat aikaisemmat lupamääräykset kokonaisuudessaan.

Keisarintienturve Oy:n Ruostesuolla vesistö- ja päästötarkkailua on toteutettu ympäristöluvan sekä Oulujoen alaosan turvetuotantoalueiden päästö- ja vesistötarkkailuohjelman (Eurofins Ahma Oy 2020) mukaisesti. Yhteistarkkailu nykyisessä muodossaan päättyy vuoden 2023 lopussa, eikä uutta yhteistarkkailuohjelmaa enää laadita. Tässä tarkkailuohjelmassa on kuvattu Keisarintienturve Oy:n päästö- ja vesistötarkkailu vuodesta 2024 alkaen.

2. TARKKAILUALUEEN KUVAUS

Ruostesuo sijaitsee Utajärven kunnassa Yli-Utoksen tien varressa noin 24 km Utajärven keskustataajamasta itäkoilliseen. Kuntoonpano Ruostesuolla on aloitettu vuonna 2005 ja varsinainen turvetuotanto vuonna 2008. Tuotannossa olevan alueen pinta-ala on auma-alueineen noin 43,5 hehtaaria. Ruostesuo sijaitsee Oulujoen vesistöalueeseen (59) kuuluvalla Utosjoen keskiosan vesistöalueella (59.23), tarkemmin Itäsuon osavaluma-alueelle (59.231).

Ruostesuolla kuivatusvedet johdetaan kokoojaojista laskeutusaltaisiin, joista ne pumpataan sulan maan aikana erillisen pumppausaltaan kautta pintavalutuskentälle. Kentältä vedet johdetaan laskuojaan, josta ne laskevat Utosjokeen noin kilometrin päässä. Maan ollessa jäässä kuivatusvedet johdetaan laskeutusaltaiden kautta laskuojaan ja edelleen Utosjokeen. Tuotantoalueen ojissa on päisteputket ja lietteenpidättimet. Altaat on varustettu pintapuomeilla, joilla estetään veden pinnalla mahdollisesti kulkeutuvan turvepölyn pääsy alapuoliseen vesistöön.

3. KÄYTTÖ- JA PÄÄSTÖTARKKAILU

Käyttö- ja päästötarkkailua toteutetaan ympäristölupapäätöksen (PSAVI/3876/2014) liitteen 3 suunnitelman mukaisesti. Alla on esitetty päästötarkkailu pääpiirteittäin.

Tuotantovaiheen päästötarkkailua tehdään luvan mukaan joka kolmas vuosi, jos lupamääräyksessä 3 asetetut raja-arvot täyttyvät. Viimeisin päästötarkkailuvuosi oli 2021, jolloin seuraava tarkkailuvuosi on 2024.

Virtaama mitataan jatkuvatoimisin laittein pintavalutuskentän alapuoliselta mittapadolta aina, kun se on mahdollista. Mikäli virtaaman mittausta ei pystytä toteuttamaan, virtaama arvioidaan muiden edustavien tarkkailusoiden perusteella tai ympäristöhallinnon vesistömallijärjestelmästä (HYDRO) saatavien valuntojen avulla.

Vesinäytteet otetaan pintavalutuskentän alapuolelta 1.5.–31.10. kahden viikon välein ja laskeutusaltaiden altapuolelta 1.11.–30.4. kuukauden välein.

Näytteistä määritetään suppea analyysivalikoima (kiintoaine, CODMn, kok.P, kok.N ja pH). Kesä-, heinä- ja elokuun ensimmäisellä havaintokerralla näytteistä määritetään laaja analyysivalikoima, joka sisältää suppean analyysipaketin lisäksi analyysit PO₄-P, NH₄-N, NO₂+3-N ja Fe. Lisäksi määritetään kiintoaineen hehkutushäviö, kun kiintoainepitoisuus on yli 20 mg/l.

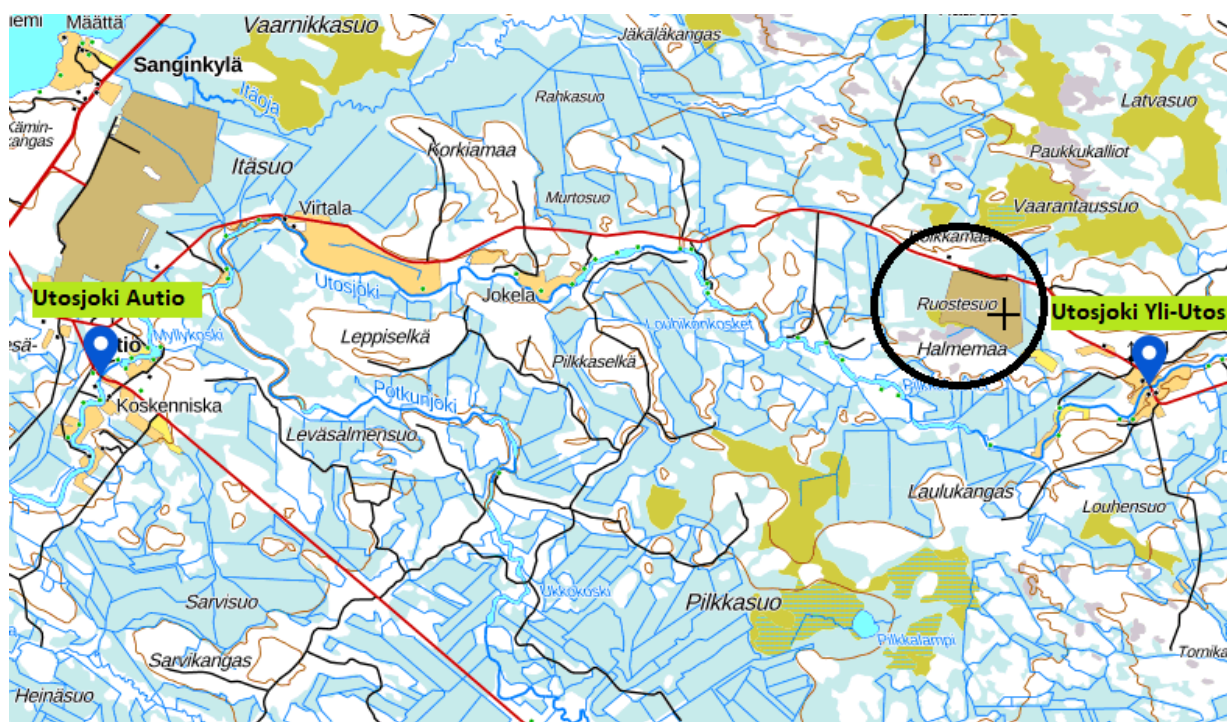
Pintavalutuskentän toimivuutta ja tehoa tarkkaillaan päästötarkkailun yhteydessä kerran kuukaudessa ottamalla näytteet myös pintavalutuskentälle menevästä vedestä. Näytteet otetaan niinä ajankohtina, joina päästötarkkailunäytteistä määritetään laaja analyysivalikoima. Samat analyysit tehdään myös pintavalutuskentän yläpuolisista näytteistä.

4. VESISTÖTARKKAILU

Ruostesuon vesistötarkkailunäytteet otetaan kahdelta pisteeltä Utosjoesta. Utosjoen Yli-Utoksen pisteeltä (yp) sekä Utosjoen aution (ap) pisteeltä kerran keväällä sekä kerran kuukaudessa heinä-, elo- ja syyskuussa. Vesistötarkkailua toteutetaan samoina vuosina päästötarkkailun kanssa eli joka 3. vuosi.

Näytteistä määritetään kiintoaine, Kok.P, Kok.N, COD_{Mn}, pH, PO₄-P, NH₄-N, NO₂₊₃-N, happipitoisuus, sähkönjohtavuus, Fe, väri ja sameus. Tarkkailupisteiden sijainti on esitetty kuvassa 1 sekä taulukossa 1.

Kuva 1 Ruostesuon vesistötarkkailupisteet. Ruostesuon turvetuotantoalue ympäröitynä.

Taulukko 1 Ruostesuon vesistötarkkailupisteet

Nimi	Koordinaatit ETRS TM35FIN
Utosjoki Yli-Utos	7188410 - 496539
Utosjoki Autio	7188510 - 485763

Näytteet ottaa ao. tehtävään sertifioitu tai vastaavan pätevyyden omaava henkilö. Näytteet analysoidaan akkreditoidussa laboratoriossa ja kaikki määritykset tehdään SFS-standardien mukaisesti ja/tai akkreditoinnissa hyväksytyjen tai muutoin valvovan viranomaisen hyväksymien menetelmien mukaisesti.

5. TULOSTEN TOIMITTAMINEN JA RAPORTOINTI

Päästötarkkailun tulokset toimitetaan kahden viikon kuluessa näytteenotosta Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Utajärven ympäristönsuojeluviranomaiselle. Päästötiedot toimitetaan sähköisessä muodossa tarkkailuvelvollisille helmikuun puoliväliin mennessä siirrettäväksi ympäristönsuojelun valvonnan sähköiseen asiointijärjestelmään (YLVA).

Vesistötarkkailun tulokset toimitetaan heti tulosten valmistuttua ja viimeistään kuukauden kuluttua näytteenotosta Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Utajärven ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tarkkailutulokset toimitetaan sähköpostitse. Lisäksi vesistötarkkailun tulokset tallennetaan suoraan ympäristöhallinnon vedenlaaturekisteriin (Vesla) viimeistään kuukauden kuluttua näytteenotosta.

Tarkkailutuloksista laaditaan vuosittain lyhyt yhteenveto, jossa tarkastellaan tuloksia koko tarkkailujakson ajalta. Vesistötarkkailuvuosina vesistötarkkailun tuloksia peilataan vesimuodostuman ekologiseen tilaan ja kuvataan millaista ekologista tilaa tulokset kokonaisfosforin ja -typen sekä minimi-pH:n osalta edustavat sekä pohditaan päästöjen mittaluokan vaikutusta ko. Utosjoen vesimuodostumassa. Vuosiyhteenveto toimitetaan tarkkailuvuotta seuraavan vuoden huhtikuun loppuun mennessä samoille tahoille kuin yksittäiset tarkkailutulokset.

6. OHJELMAN MUUTOKSET JA VOIMASSAOLO

Tämä tarkkailuohjelma on voimassa toistaiseksi. Tähän tarkkailuohjelmaan voidaan tehdä muutoksia sopimalla niistä tarkkailuvelvollisten ja ELY-keskuksen kesken. Lisäksi tulee ottaa huomioon mahdolliset ympäristölupapäätöksissä ja tarkastuskäynneillä annettavat määräykset.

7. VIITTEET

Eurofins Ahma Oy 2020. Oulujoen alaosan turvetuotantoalueiden päästö- ja vesistötarkkailuohjelma vuosille 2021-2023.

Pohjois-Suomen Aluehallintoviraston päätös Nro 30/2016/1, Dnro PSAVI/3876/2014, 4.3.2016.